

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԱՐՈՒ
Տարեկան . . 12 Ֆր.
Վեցամսեայ . . 6 "

ԱՐՏԱՍԱՀԱՐ
Երկու քիւ միկ ծրարով
Տարեկան . . 11 Ֆր.
Վեցամսեայ . . 7 "

ԱՄԵՐԻԿԱ
Տարեկան 2,60 Տոյար
Վեցամսեայ 1,50
Կ Ա Ն Խ Ի Կ

Դրանոյցման տուր
20 ւանդիս



Լ Ր Ա Գ Ի Լ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԵՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ՀԱՍՑԻ

"Action du journal

"Iravounk"

VARNA (Bulgarie)

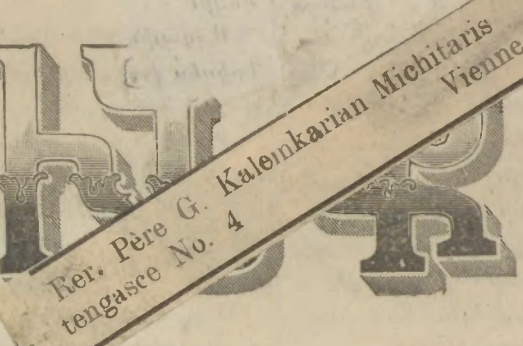
Редакция

на вѣстникъ

"Иравункъ"

ВАРНА

Գրոսքիւնք եւս
չեմ տրոսիք



ՁեզՈՅՑ

Տիար Ն. Համբարձումի Սօֆիա կը
ծանուցանէ թէ յատաջիկայ գիտեմքեր
ամսոյ վեցին, իր անունին օրը, ունէ
պատճառաւ հիւր չափար կրնայ ընդու-
նիլ իր տան մէջ:

ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

— ԳԵՂ —

Նկարագիրն է մարդո՞ւ
մը առօրեայ կեանքին
ուղեցոյցը եւ հաշուեցու-
ցակիւ:

Կայ մեր մէջ կոյր և իմաս-
տակ գասակարգ մը որ երբեք
չի բարեհաճիր ըմբռնել թէ մէ-
կու մը անհատական և ընկերա-
յին կեանքը իրարու հետ ան-
միջական և անխուսափելի կա-
պերով չլծալուած մի օղակ կը
ձեւացունեն որուն լաւ կամ գէշ
հիւսուածքը մարդ պարտի իր
նկարագրին:

Մարդ մը՝ որ իր անհատական
գործաւնութեանց մէջ ճանչ-
ցուած է իւր չար, խորագիւ և
նենդամիտ, երբեք չէ՝ կարելի
ենթադրել թէ այդ միեւնոյն
անձը պիտի յաջողի օր մը մա-
քուր և ամբիժ ճակատով դուրս
գալ հասարակական գործունէու-
թեան բնօրին վրայ: Վասնզի մեր
ամենօրեայ կեանքի մէջ ունե-
ցած լաւ կամ յուր վարմունքը
ուրիշ բան չէ՝ բայց եթէ մեր
հոգիին մեղի թեւադրած լաւ կամ
յուր խորհուրդներու գործադ-
րութիւնը: Խորհուրդ և զգա-
ցում կը կազմեն մեր հոգին (հո-
գեբանական իմաստով) և հոգիին
բացատրութիւնն է «նկարագի-
րը»:

Երբ ազատ է ու սեւ մերսը-
կարագիրը նա չէ կարող տալ
մեղի վեճով խորհուրդ և ազնիւ
զգացում: Առանց պատճառի ար-
դիւնք չըկայ:

Նախ հոգիդ ազնուացուր և ա-
պա խստացիր հանրութեան ազ-
նիւ գործունէութիւն, որպէսզի
օր մը զայն խաբած չըլլաս:

Հասարակական գործի ասպարէ-
զին մէջ հոս ու հոն երեւան ե-

կող կարգ մը ինքնակոչ գործիչ-
ներ եթէ իսկապէս և անկեղծ-
բէն նուիրուած են իրենց հա-
մայնքին բարոյական բարձրաց-
ման եւ Սուրբ գործին, պէտք է
ընդունին այս բացայայտ ճշ-
մարտութիւնը և ինքնաբերա-
բար ձեռքբերին տանին իրենց
խղճին վրայ լսելու համար ան-
գամ մը անոր վկայութիւնը ի-
րենց մութ մութ հաշիւներուն
նկատմամբ, որոնց իւրաքանչիւրը
իր արեւնոտ թուականը և իր
անմեղ զոհը ունի, ու, եթէ կը
հաճին աչքի առջեւ ունենալ ի-
րենց ամբողջ կեանքին ճշգրիտ
փորձակշիւը, թո՛ղ թղթատեն
անգամ մը իրենց անհատական
կամ ընտանեկան կեանքին տը-
խուր էջերը: Եթէ երբեք ար-
դարանան հոնտեղ արձանագ-
րուած առաւ-փախաւական սրի-
կայական ստորաքար զարմունք-
ներու ահռելիութեանն առջեւ,
այն ատեն թո՛ղ հրաման, հրա-
պարակ գան պարզ երևոյթ և
խորիւտ ճակատով մը իրենց մա-
տը դնելու հոգեվարք հայուն
խորունկ վերքերուն վրայ:

Մարդու մը գէպի իր ծնողքը,
եղբայրը կամ քոյրը, ամուսինը
և զաւակները, ազգականները և
բարեկամները ունեցած փախա-
գարձ սիրոյն քնքշութիւնը չըմ-
բռնելու անկարողութիւնը՝
տարակոյս չըկայ թէ՛ կը մատնէ
նաև անոր անկարողութիւնը իր
մէջ փախալու անկեղծ և տե-
ւական սէր մը գէպի իր Ազգը և
Հայրենիքը: քանզի ազգասիրու-
թեան կամ հայրենասիրութեան
զգացումը կը բնակի այլաոճի-
կան զգացմանց սանդուխին վե-
րին աստիճաններուն վրայ ուր
մարդ չէ կարող հրաշքով մը
յանկարձ բարձրանալ առանց
կանխաւ ուրք դրած ըլլալու ա-
նոր առաջին աստիճաններուն
վրայ: Բնութեան մէջ ոստում չը
կայ:

Մարդ մեծ ազգասէր կամ մեծ
հայրենասէր մը ըլլալու համար
նախ պէտք է սորվի ալլաւէր մը
ըլլալ: Վասնզի այդ ալլաւիւրական
զգացումն է ո՞չ պիտի հետհետեւ
մշակէ և զօրացունէ անհատին

մէջ սիրոյ բողբոջները գէպի
ծնողք, եղբայր, քոյր, ամուսին,
զաւակ, ազգական, մէկ խօսքով
գէպ՝ իր ընտանիքը, և միթէ
ընտանեկան այդ սէրէն չէ՞ր որ
ծագումն առած էր Հայրենիքի և
ազգայնութեան սիրոյ զգացումը
և զաղափարը մեր նախապապե-
րու սրտին ու մտքին մէջ: Ու-
րեմն կրնանք ապահովապէս հե-
տեցունել թէ՛ նա որ չը ճանչ-
նար և չը յարգէր իւր ընտանե-
կան յարկի սրբութիւնը ու կը
կոխտէ գայն միայն և միայն
գոհացում տալու համար իր ա-
նանական ստորնադոյն հակում-
ներուն, կը նշանակէ թէ բոլո-
րովին մեռած են այդ մարդու
մէջ ամօթի և արժանապատու-
թեան զգացումները և հետեւա-
բար անիկայ ո՛չ կրնայ ունենալ
իրեն համար յոտակ գաղափար
մը ազգային պատուաճանաչու-
թեան և վերածնութեան վրայ
և ո՛չ ալ կրնայ ուրիշին գիտակ-
ցութեանը մէջ արթնցունել
ազգային ինքնաճանաչութեան
սգին: Անոր մէջէն՝ բարոյական
մարդը կաղմաւորող հոգին այլ
եւս փախուտ տուած է, և ա-
նանական չար բնադդներն են
որ կիշխեն անոր ջղային դու-
թեանը:

Անք նպատակ չունինք բնաւ
հոտեղ գծելու ու իցէ անհատի
ընտանեկան կենսագրութիւնը,
ուրիշներ կատարած են արդէն
այդ անհաճոյ պարտականութիւնը
մեղի կը մնայ միայն յուսով և
սպասել որ անոնք գան ներկա-
յանան զօրաւոր փաստերով հա-
սարակաց անկախ դատաստանին
առջեւ իրենց ճակատին փակ-
ցուած ծանր ամբաստանութեանց
գէժ պաշտպանութիւն կամ ար-
դարանալու համար: Իսկ՝ եթէ
անոնք չարունակեն մինչեւ վերջ
պահել իրենց խորհրդաւոր լու-
թիւնը, ինչ որ ամենէն հաւա-
տալին է, ց'կեանս պիտի մնան
դատապարտուած ինչքան որ ալ
ճգնին նորանոր ոճերներու շարք
մը հիւսել ահաբեկելու համար
զիրենք մէկիկ մէկիկ հասարա-
կութեան ծանոթացունողները:
Սակայն իրենց ընտրած այդ սը-

խալ դրութեամբն, կը վտահա-
ցունենք զիրենք թէ, ո՛չ թէ
միայն պիտի չը կրնան պատուել
իրենց հաստ պատանքը, այլ և
վաղահասօրէն պիտի հրախրեն
իրենց վրայ գերեզմանի խո-
շոր քար մը վրան դրուած
յետագայ տղերքը

«Դո՛ւք ոճրագործ սեւ հոգի-
ներ՝ Ազգին ցաւը կարծէք քիչ
էր, Եղբայրասպան Ձեր արարքով
բացիք արեւն արցունքի ծով

Նշո՛վք Ձեր գլխին
Նողկա՛նք Ձեր շիրմին»

ՀԱՐՈՒ ՀՈՐՈՒՅ

(Շարունակելի)

ՄԱԿԵՒՈՆԻՈՅ ՎԻՃԱԿԸ

Սէլանիկէն կը գրեն նորայէ
Վրէմիա լրագրին:

Պիթօլիայի նաճագէն հանող ճա-
րոգիները կը պատմեն, որ տեղական
սլավ բնակչութեան վիճակը յուսահա-
տական է:

Հիմա որ ապստամբներէ շատերը
ցրուած են եւ երբ ժողովուրդը պէտք
ունի պատառ մը հացի, թուրքերը կը
ստիպեն գիւղացիները որպէսզի անոնց
զբոս տան, իսկ չը տուողը կը չար-
չարեն եւ մընչեւ իսկ կը սպաննեն:
Իսկ հապա ո՛ւր մնաց «Իրաւէն» որ
կը հրամայէր մէկու մը վնաս չը հա-
ցունել: Վարժարաններու մեծ մասը
զեւ գոյ են: շատ մը տեղեր անոնք
զօրանոցի փոխուած են: Բանտերը
լեցւած են, շատերուն մէջ ալ տեղ
չլլալէն եւ ատանց ցուրտն նայելու,
բանտարկեալները գիշերը կանցունեն
բացօղեայ տեղ եւ յաճախ ատանց հա-
գոտի:

Միւս կողմանէ յոյն հողեւորակա-
նութիւնն ալ պղտոր ջուրի մէջ ձուկ
որսալու կը նայի, յոյն մեարդպոլիտ-
ները արդէն ապստամբութեան տաք
միջոցին, պուլկարաքան գիւղերը կը
չըջէին եւ տաճկական զինուոց զօրու-
թեամբ, կը ստիպէին պուլկար քահա-
նաները յունական Պատրիարքարանի
իրաւասութիւնը ճանչնալու:

Բնականաբար յոյներն ալ առիթ չեն
փախցուներ տաճկաց հաճիկ ըլլալու:
Օրինակի համար, Գոսթուրի «Վլադի-
քան» (յոյն) իր անձնուիրութիւնը
յայտնելու համար գէպի թուրքերը,
անվայել չը սեպեց ինքզինքը ատանց
հետ լուսանկարել տալ Քիստուրայի
արեւնահեղ յարձակումէն յետոյ, զեւ
ծիսցող Ձակորչավի գիւղի բնակիչներ
վրայ:

Քոյովորի գաւառին այ ուսած գիւղերուն ամեն պուշկար քահանաները ծնծի տակ ստիպեցին որ Յունաց Պատրիարքարանը ճանչնան : Զերեշ-նիցա գիւղի Կրման քահանան նախընտրեց սակայն մեծնիլ քան էքզարքարանն ուրանալ : Նուաւարար ձերբակալեցին զայն եւ Քիւստուրի քանտը նետեցին , ուր կը մնայ ցարդ : Շատ չընէր Քոսթուրի գաւառի Յոյն Մետրոպոլիտը քանտը այցելութիւն մը տուաւ անոր համոզելու համար որ ետ կենայ իր յամառութենէն , սակայն նա անդրդուելի մնաց իր որոշման վրայ : Այն ատեն արժանաւոր մետրոպոլիտը կատարութենէն արի քահանային մօրուքը բռնեց եւ տաճկական սովորութեան համաձայն սկսաւ փետտել զայն :

Կրման քահանան զարձակ հաստատ մնաց իր մերժումին մէջ : Մեթրոպոլիտը գաւառապետին գրեց աղաչելով որ ըմբոստ քահանան զինուորական յանձնէ , որպէսզի զայն հրօցանի բռնեն : Սակայն գաւառապետը չը համարձակեցաւ , այնպէս որ զժողովրդէն նախ թէն ողջ , բայց գեւ բանտարկեալ կը մնայ :

Պուլկարներուն հպատակութիւնը զէպի Պատրիարքարանը . ուրիշ գաւառներու մէջ նոյնպէս տեղի կուռնայ , տաճկական իշխանութեանց զործակցութեամբ : Սովորաբար իշխանութիւնք գործի համար արտասահման գացող պուշկար գիւղացւոց անցակրչէն տար , եթէ անոնք Պատրիարքարանին պառկանելու վկայագիր չենրկայացունեն : Շատ տեղեր պուշկարներու եկեղեցիները կռնեն անոնց ձեռքերէն : Այս պատճառաւ ընդհարումներ տեղի ունեցան Սիւրէղի նահանգի Զըքնեփ գիւղին մէջ , ու մինչեւ իսկ արեւն հոսեցաւ : Օտար լըրաղըաց մէջ այս զէպըր այնպէս մը նկարագրուեցաւ , իբր թէ Պուլկարները յայտնի համարձակ յարձակեցան խաղաղ (յոյն) ժողովրդեան վրայ , ժամկուտութեան ժամանակ , Սակայն իբօք , Յոյններն էին որ իւրացուցին եկեղեցիին եւ թոյլ չտուին Պուլկարաց որ պաշտօն կատարեն հոն :

Պուլկարները օգնութեան կանչեցին մօտերը գտնուող ապստամբախումբը , որ կերակրի օր մը եկեղեցին մտաւ , ձերբակալեց գլխաւոր յոյն խոռվարանները , վարժապետը եւ երեք երեւելիներ — եւ օրովհետեւ ասոնք ճամբան զիմադրութեան ըրին , սպաննուեցան : Ապստամբախումբը գիւղէն ելլելէն յետոյ միայն , զինուորներուն , որ հոն էին արդէն , միտքն ինկաւ զանոնք հալածել : Հրացանաձգութեան մէջ սպաննուեցան երկու ապստամբներ :

Այդ օրինակ վէճեր ծագեցան նաեւ Կօրնո Պրօսի գիւղին մէջ եւ այլուր :

ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ ՍԷ

« Զայն Հայրենեացի » ի երկու յաջորդական թիւերուն մէջ կարգայինք Փրօվիտէնի Հնչակեան Մասնաճիւղի հրապարակային ժողովոյ յայտարարութիւնը որը պիտի գուժարուէր նոյնի . 22 ի Կիւրակէ երկօրին . ատենախօս նշանակուած էին Ղեւոնդ Վարդապետ Մարդուկէսեան , Ս . Պարթեւեան , Ս . Սուրենեան եւ Ս . Յովհաննէսեան . այս չորսը սերուած եւ յարգուած ատենախօսներու մէջ կանց ժողովի մը խօսակցութեան մեղ մտածել տուաւ թէ անպատճառ Փրօվիտէնի Հնչակեանները գործ մը պիտի կատարեն այդ

ժողովի մէջ . այդ առթիւ նոյն օրը Փրօվիտէնի երկաթուղի ներկայ եղաւ ժողովին :

Ազգային մեծ սրահը լեւի լեցուն էր երկսեւ խուռն ըստմութեամբ ուր գտնուած նստարանները անբաւական գալով բացէն (33) ամբուս եւս վարձուած էին :

Ժողովուրդը անհամբեր ժողովի բացուելուն կը սպասէ եւ ժամանակը եկած է գոչելով կը ծափահարէ :

Ատենապետը ժողովը բացուած կը յայտարարէ . Տիկիններէ եւ երջտասարկներէ կազմուած երգչակի խումբը աղագայն ողբերկէ ելք մը կ'երգէ . եւ ապա Մասնաճիւղի անդամներէն մին կը կարդայ . « Զայն Հայրենեացի » ի « Սրբոյցի շայ ժողովուրդ արմիցի » խորհրդով խմբակարարն յօդուածը որ կ'ողջունուի բուն ծափահարութեամբ մը :

Դպս ըսմ կը բարձրանայ Ամերիկայի կուսակցական եւ ոչ կուսակցական հասարակութիւնէն հաստատարակտ յարգուած եւ սիրուած Հնչակեան անդամ Պ . Միքայէլ Յովհաննէսեանը . յարգելի ատենախօսը իրեն յատուկ պարզ զննութիւններով ոճով կը խօսի հոս հոն կատարուած ապստամբութիւններէ վրայ , կը պարզէ թէ որոնք են պատասխանատու այդ խորթներուն . կը զատուարարէ ամեն անոնք որոնք Հայ Յեղափոխութեան անունով ամեն տեսակ սուտեր , զրպարտութիւններ եւ խեղովի բռնութիւն կը լեցունեն Ամերիկեան թերթերու մէջ եւ կ'անպատուեն Հայ անունը . կը մեղադրէ ժողովուրդը որ առանց խղճամբա քննութիւններ կատարելու , առանց ունէ մազաչտի փաստ եւ ապացոյց ունենալու դատաստաններ ընելու վճիռներ տրձակելու փորձ կ'ընէ . կը մղադրէ Դրօշակեան առաջնորդները , որոնց պատասխանատուութեան մեծ կակ բաժին մը կը հանէ այս չարքանդուտ ճշմարտ , կը յանձն զոցեցին Հնչ կեան եղբայրական հրաւերներու ձայնին . որոնք ամեն միտքները վիճեցնելու . որոնք Միտքութեան իրազեկութեան վերջը ամեն ջանք ըրին միայնալ ընկերներու մէջ գտնութիւններ առաջ բերելու . որոնք գրտուութեան ծագումէն յետոյ պաշտպան եւ քաջալիր հանդիսացան միութեան զէմ գաւառներուն անոնց ըստը սուտերուն եւ զրպարտութիւններուն տեղ տալով իրենց օրգաններու մէջ . եւ որոնք այսօր եղբայրապաշտութեան չարքանդութեան հանդէպ փոխանակ ցաւելու փոխանակ հաշտարար միջնորդի դեր կատարելու , չարամտօրէն աւելին եւս կը փորձեն կիրքերը եւ վաւած կ'ընեն վրայ չուրի տեղ կազ կը լեցունեն » :

Յարգելի ատենախօսը իր խօսքերը վերջացուց Դրօշակեան հետեւող չարքերուն կոչ ընելով , որ զօրջ ըլլան իրենց Առաջնորդներու սերմանած թոյնէն ու ատելութեան ոգիէն , եւ ինքզինքնին պատրաստեն ճշմարիտ եւ անկեղծ եղբայրակցութեան մը . նոյնպէս կոչ ըրաւ Հնչակեան զինուորներուն որ հաւատարիմ մնան Հնչակեան Գրօշի վրայ գրուած միտքեան եղբայրասիրութեան սկզբունքներուն . բնաւ չը աղքատեն քոյր Կուսակցութեան կողմէն ցոյց տուած ատելութեան եւ թշնամական ոգիէն եւ չըլլայ թէ իրենք ալ փոխադարձ ատելութիւն անուցանեն իրենց մոլորեալ եղբայրներու զէմ վատահ ըլլալով որ անոնք օր մը փրայրներու , Պետաներու ինկած հողին վրայ ընդհանուր թշնամու զէմ պիտի գրկեն խանութիւն : Ժողովուրդը բուն ծափահարութեամբ կը խօսորն էր « Զայն Հայրենե-

անց » ի խմբադեր Պ . Պարթեւեան որը սկսած է արդէն անմոռանալի Վ . Զիթնանի տեղը բռնել իր խմաստակց հաւանդուն եւ պերճախօս ատենախօսութիւններով : Խօսեցաւ աղագայն ճգնաժամին վրայ . պատկերացուց Հայութեան սպառնացող վտանգները եւ ցոյց տուաւ այն իրական միջոցները որոնցմով կարելի է Հայը փրկել վաւարապ փառաբան , իր խօսքերը վերջացուց բուն ծափահարութեան տակ :

Երբորդ խօսողը Պ . Սուրենեան էր որը Յեղափոխութեան անխորտակելի հաւատքով մը խօսեցաւ իր ընկերներէ հաւատքին կողովին եւ նուիրումի ոգիին նկատմամբ . բնաւ թէ « Հնչակեան » ներք կը նմանին ատենապետական բազմազնեան վիշապին որոյ մէկ զլուր երբ կարեն խողը քառատուն հաս կը բռնեն » բնաւ Փրօվիտէնի 100 էն աւելի Հնչակեանները որ գուք գիտէք թէ ինչ ընտրեալ զնապից եւ բարոյական բարձր նկարագրի տէր երիտասարդներ են այս երեկոյ իրենց պողպատէ հաւատքն եւ անբաղադրանքի անձնուրութեան մէկ նոր ապացոյցը պիտի տան , եւ կը սպասեն որ ժողովուրդն ալ իրենց օրինակին հետեւի , հիմա ժամանակը անոնցնէ բնաւ եւ նստու . բուն ծափահարութեան մէջ :

Օրուան Ատենապետը Պ . Սողոկեան հանդանախութիւնը բացուած է ընելով իր եւ կողոր կողմէ 100 առարք պաւստիկայ վրայ . անոր յաջորդից Ծօքի . Ա . Տ . Մարկոսեան (15) առարքով , Պ . « Կարգաւ » (10) առարքով , Պ . Շուստրն Երբ Վարդանեանը 65 ով ու այսպէս չորս կողմէն սկսաւ կարկուտի պէս տեղալ , չեղոքներ . Տիկիններ եւ երախաներ կը մասնակցէին 10 20 25 ով . ներկայ եղող Տիկինները զրիթէ բոլրն ալ մասնակցեցան եւ քիչ ատենուայ մէջ 2010 առարք գոյացաւ :

Ժամը տանուկէն էր երբ ըմ եւաւ Հայը Ղեւոնդ Մարդուկէսեանը որ իր ատենախօսութեանց զլուս Գործողը արտասանեց եւ կէս ժամէն աւելի ներկայ ժողովուրդը ի բուած հետաքրքրութեամբ մը զննը ու կնքել տուաւ , Հայր Ղեւոնդի նիւթը Յեղափոխական Դրօշն եւ անմոռանալի կը տակին էր թէ « Ես կ'ո հաւատամ որ զրօշակը որուն տակ մ'նք կ'ընենք միշտ զինքը վիւր բարձրացունող ձեռքեր պիտի գտնուին » : Մենք բնաւ չը պիտի դաւաճանենք Ժրայրներու Մուրաներու , Պետաներու , Սերորներու ու նաեւ Միւս Գաւառներէն պատկեր իր ծաղկերու մէջ պատկերացնող զրօշին զէմ . անկա բարձր պիտի պահենք , « առաջ պիտի տանք փուշերու բաւաւերու կախաղաններու եւ մեր անկրտակից եղբայրներու դաշոյններու մէջ » , եւ եթէ օր մը անոր տակ մենք ալ ինչանք միւր ընկերները պիտի վերցունեն զայն աւելի կողովով , ու այն զրօշակը որուն տակ մենք կ'ընենք միշտ զինքը բարձրացնող ձեռքեր պիտի ունենայ : Հայր Ղեւոնդ երբ վերջացուց իր ատենախօսութիւնը , ժամը 11 ը անցած էր բայց ժողովուրդը ուժգին անվերջանիլ ծափերով « Գեւ լուս կուգինք » աղագայնեով հաղիւղեց որ կ'ընեն խօսի : Հայր Ղեւոնդ ստիպուեցաւ կրկին ոտքի ելնել , այս անգամ փոխանակ ատենախօսութեան , օրհնեց Հայ ժողովուրդը , Յեղափոխական զինուորներուն ոյժ , քաջութիւն , կողով եւ եղբայրական Սէր մարթեց ու վերջացուց կրկին ծափերու եւ համակրական աղաղակներու մէջ :

Այս ժողովը բոլոր ներկայիներու վըրայ այն տպաւորութիւնը թողուց թէ մինչեւ որ Հայ Յեղափոխութիւնը չը հաստատուի եւ չը հզօրանայ Հնչակ-

եան կուսակցութեան դաւանած սկզբունքներուն վրայ , անոնց գործելու եղանակը մինչեւ չ'օրոգորէ յաջողութիւն յուսալ անկարելի կըլլայ եւ մեր անձնուէր կուսակցներէ կարեւոր կեանքեր զոհ պիտի երթան կուսակցական Ռէքլամներու համար միայն :

1903 Նոյեմբ. 26
ՍՄՍՐԻԿԱ

ՄԻՍՍ ՄՍՈՒԻ ՊՈԵԻԱՆԳՈՒՐ

(Շար. նախադր. թիւէն)

« Մեր հաւաքած տեղեկութիւններէ համաձայն , միտս Սթոնը միւր նպատակներին միտ գտնայն համապատասխան անձն էր : Սկզբում ենք նրան ուղղուած էինք հէնց զիւղում բռնել : Ոսկայն , փոքր ինչ աւելի խոր ժողովուրդ , այդ մաքից յետ կացանք , չաքի առաջ ունենալով , որ այդ բանը կարող էր ծանր տաճութիւններէ սեղիք առլ Բանակայի բնակիչներէ համար : Այդ ժամանակ մենք ընդամենը ո թը հոգի էինք : Իմանալով որ միտս Սթոնը Մակեդոնացի ընկեր Սանթանովի քրոջ եւ մի քանի վարժուող հետ միասին Բանակայից Զուժայն գտնուումէնք բոլորս թիւթեղեղեղ հագուստներ հագնելով , դարան մասնք ոչ հետեւ Ռազդրիլ ու Զուժայի չլիւսներէ սահմայքից , « Կարեւոր ժայռ » կոչուած տեղում : Այդտեղ պատրաստուած էին մեզ համար ձիւր ապսպայ վերնիւրին ասնելու : Հէնց սկզբից մենք արդէն որոշել էինք ամերիկուհու ընկերուհուն եւս յափշտակել : Մենք թաւանեցինք ժայռերը ձեռքերով մէջ եւ սկսեցինք նրանց ճանապարհը պահել : Վերջապէս . . . Նկատեցինք նրանց թոյլ տալով որ մօտ գնան մեզ , մենք ամենքս յանկարծ դուրս պրծանք ժայռի ետեւից հրացանները ձեռքերին եւ յարձակուեցինք նրանց վրայ : Նրանք ամբողջովն սարսափահար եղան : Միտս Սթոնը եւ նրա ուղեկցուէրները սոսկուածից զգուշեցին : Նրանք կարծեցին , թէ մենք թիւթեղեղեղ աւազակներ ենք : Ես նրանց յայտնեցի , որ նրանք գերուած են եւ հրաման տուի ամբողջ խումբը ճանապարհի մի կողմը քաշել նշանակելով նրանց վրայ զօրաւոր պահպանութիւն միջանկից թիւթեղեղեղ խօսել խմբողին իրենց մէջ խօսում էին թիւթեղեղեղ , իսկ միւսները բոլորովն լուր լէին իրենց ինչ աղբից լիանլը չկատարուած համար : Այդ ժամանակ ճանապարհի վրայ լոյս ընկաւ . մի թիւթեղ , որը սայլով հաւանականաբար տուէն էր վաւապանում , նա մեզ նկատել էր եւ կարող էր մասնակ , այդ պատճառով էլ հաշիւը նրա հետ չատարազ կարգադրեցինք : Նրան տեղն ու տեղը սպանեցինք եւ քորչ տուինք ժայռերի մէջ : Այդ սպանութիւնը մեր գերիներէն աւելի եւս հաստատեց այն կարծիքի մէջ թէ մենք ուղղակի աւազակներ ենք : Երեկոյն եւս զինուորական զէմ միտս Սթոնը եւ նրա ընկերուհուն հրամայեցինք նստել ձիւրը եւ ճանապարհ ընկել : Իսկ վարժուէրներին պահպանութեան տակ պահեցինք մինչեւ հետեւեալ առաւօտ : Նրանց մօտ թողնուած էր միւր ընկերներէ երկուսը որոնք նրանց առաջնորդել էին ժայռերի մէջ : Մենք նրանց Սուրուան եւ երկուս օր ճանապարհորդեցուց յետոյ կանգ առանք . . . մօտ : Դրանից վերջը ամբողջ ժամանակը մասամբ կ'օգտի ենք լիւսներու եւ մասամբ ի . . . Մեր ճանապարհորդութեան իրկորդ օրը պատանեց մի նշանաւոր գէպ : Հարկա-

առ է նկատել որ միայն Ստանը չարու-
նակ մեզ հայցելու էր տալիս իւր ճակա-
տագրի մասին սակայն մենք չստ լաւ
հասկանալով նրան , որովհետեւ խո-
սում էր Բուլղարիայի , այնպէս էլինք
ցոյց տալիս , թէ իբր նրան չենք
հասկանում իսկ նա ծանօթ չէր թիւր-
քերէ ին եւ այդ բանի շնորհիւ մենք
նրա բոլոր խօսածները հասկանում է-
ինք մինչդեռ նա մեր խօսակցութիւնից
ոչինչ չէր հասկանում : Սակայն , երկ-
րորդ օրը մեր պաշարը վերջացել էր
եւ մեր կտրիճները սաստիկ քաղցել
էին : Միայն Սթոնը զեռուս պաշար
ունէր , եւ մենք որոշեցինք օգտուել
նրանից : Ուստի մեր տղերքը սկսեցին
պրպրտել նրա ունիւյթած չուսեցածը եւ
գտան խոզի մի . . . Անկիւթաթի մէջ
մէկ էլ ինչ անանում մեր կտրիճները
ծնունդը տեղի ունեցաւ : Նախ քան
բռնենք խոզի մտով լցած , բոլոր-
վին մոտացել էին իրենց թրքակն զե-
րը : Նա աշխատում էին այս կողմ այն
ստեղծ մի կերպ ծածկել խօսքը կտու-
րը գցել բայց չէր յաջողում : Մտա-
ծում եմ ինչ անանում նրանց : Միայն Սթո-
նը աչքերը դառնում նրանց : Նա
սկսեց լսել նրանիս ամեն մէկին մա-
տով ցոյց տալ եւ ասել , ապ թիւրք է
միւսը սերը : Միւսը բուլղար : այս
յոյն մէկը ռուս , մի խօսքով էլ սղ-
զութիւն չի լսողոյց : Միայն Սթոնը
լսելով ազգութիւնների այս խօսքիճա-
ղանքութեան մասին կատարելապէս
համոզուեց , որ մենք իսկական աւա-
զաններ ենք : Սյգպէս շարունակուեց
մինչեւ երրորդ օրը : Պէտք է սակայն
աւելացնեմ որ մեզանից ոչ մէկը չէր
կարողանում թիւրքերէն ազատ խօսել
այդ պատճառով այդ լեզուն մեզ սաս-
տիկ ծանրացնում էր : Միայն Սթոնը
եթէ գտնէ փոքր ինչ թիւրքերէն խա-
նար անմիջապէս պիտի հասկնար որ
մենք ամենքս էլ բուլղար էինք : Միայն
Սթոնի մօտից գիշեր ցորեկ չէինք հե-
ռանում , իսկ միւս կողմից օտար լե-
զուով խօսելն էլ չատ դժուար էր մեզ
Պատահում էր երբեմն , որ ուզում
էինք միմեանց մի բան հասկացնել
եւ չէինք կարողանում : Այդ պատճա-
ռով էլ երրորդ օրը լրանալու մօտ էր
որ մենք վճռեցինք նրան ամեն բան

յայտնել : Նա ժողովում նրան եւ յայտ-
նեցի , թէ մենք բոլորս էլ Մակեդո-
նացի ենք , թէ նա մեզանից վախե-
նալու ոչինչ չունի եւ յախտակու-
թեան նպատակը ուրիշ բան չէ : Եթէ
ոչ փրկանք ստանալ , որը այնքան
հարկաւոր է ապրտամբութեան համար
եւ այլն եւ այլն :
« Նա իւր մօտը ունեւր ընդամենը ե-
րեք հարիւրէն չորս հարիւր անգլիական
ոսկի եւ ատոմի սնգամ հազար , ֆր .
ատաշարկեց , իսկ յետոյ երկու հա-
զար , բայց եւ յայտարարեց , թէ
մեր փնտաւը այդ գումարը չէ եւ մեզ
հարկաւոր է վճարելու 250,000 ֆրանք :
Վերջիվերջոյ , մենք համաձայնեցինք
մի նամակ գրել Սամուիլի ամբարիկեան
միւսնաբերին : մի քիչ յետոյ նա տես-
նելով որ մենք ճիշդ այն մարդիկն
ենք , ինչ որ իրեն ներկայացրել էինք ,
բոլորովին համաձայնեց մեզ եւ մինչեւ
իսկ ասաց , թէ ինչն ոչինչ չունի մեր
դէմ ու համակրում է մեր գործին :
Սակայն նամակը տեղ հասցնելն այն-
քան էլ դժուար բան չէր : Սյն տղեր-
քը որոնց հետ նամակը ուղարկել էինք
վախկոտ դուրս եկան կամ նամակն է-
ին կորցրել եւ կամ թէ իրենք էլ
անհետացնել , եւ մենք շարունակ ըս-
տիպում էինք մեր կայանը փոխել
մասնաւորապէս չլինելու համար : Սյգպէս
անցաւ երեք ամիս : Ստեֆանովի քոյ-
րը պատրաստուում էր մայր դառնալու :
Մենք խանձարունակ պատրաստեցինք
եւ նրան նայելու համար վերցրինք մի
կին : Տեսնելով որ աղայաց ձեռքով նա-
մակները հասցրած լինելու վրայ չէ
կարելի յոյս դնել , մենք որոշեցինք
ուրիշ եղանակով գործել : Նա միայն
գիւրիներէ մօտ իսկ ընկերս ու կրեւորն
վերցրին նամակներ ու ծանապագո՛ւ ըն-
կան Էուլղարա :

(Շարունակելի)

ԱՏԱՄԱՐՈՅԺ Տիկին Եօրտան-
քա Գալաթիոյ Սեմ. Բովա , ըն-
թացաւարտ Բիւլիլ Կայսերական
համալսարանի , հիւանդներ կըն-
դունի ամեն օր իր բնակարանին
մէջ , Տրակիան փողոց , թիւ 12 ,
Բուլղարական Ժողովարանի մօտը :
ԳԻՆԵՐԸ ԶԱՓԱՅՈՐ ՆՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԱԼԱԹԻՈՅ Ագչեաղ դաւառա-
կի Հեքիմիանէ գիւղի Հայ Ժողո-
վուրդը՝ որ ասկէ առաջ հռոմէ-
ականութեան գիւմած էր , կը փա-
փաքի եղեր Մայրենի Եկեղեցւոյ
ծոցը դառնալ : Պոլսոյ Կրօն. Ժո-
ղովը խնդիրը յանձնեց Կիլիկիոյ
Ս. Կաթողիկոսին կարգադրու-
թեանը . որովհետեւ Մալաթիա
Կիլիկիոյ թէմ է :

ՊՈԼՍՈՅ Պատրիարքը Ս. Էջ-
միածնէ գիր մը ստացեր է կալ-
ուածական խնդրոյն նկատմամբ :
Ռուսիոյ ներքին գործոց նախա-
րարութեան վերջին անգամ
հասած պատասխանը կը հաղորդէ
կղեր թէ Ս. Աթոռի իրաց վի-
ճակին մէջ ու է փոխխառնութիւն
յառաջ չի կրնար բերուիլ : Նիւ-
թական պալատութեան համար
Մայր Աթոռի և ուրիշ եկեղե-
ցիներու մատակարարութիւնը
խիստ դժուարացած է :

Կառավարութեան պաշտօնեա-
ները իրենց դրամած եկեղեցեաց
կալուածներուն հասոյթները թէեւ
գեւ չեն սկսած գանձել , բայց
մերիներն ալ չկրնալ գանձելով
թէ եկեղեցիները եւ թէ հոգե-
ւոր գպրոցները դրամի պէտք
ունին :

ԿԻԼԻԿԻՈՅ Ս. Կաթողիկոսը Սիւ-
վերադարձը է , ուր պիտի զբա-
ղի մասնաւորապէս Ժողովարա-
րաց վարժարանին վերահաստա-
տութեամբ , որուն նիւթապէս
օժանդակելու խոստումներ եղած
էր ասկէ առաջ :

ՆՈԶԿԱՏՅԻ 11 Հայեր եւ առաջ-
նորդական փոխանորդ Ղեւոն Վ.
սր երկար առեւնէ իլեր բանտն

էին , Առանտոյի վերաբնիչ դա-
տարանէն անպարտ արձակուելով
ազատ ձգուած են :

ՊՈԼԿԱՐԻՈՅ առաջնորդ Տ. Ներ
սէս եպ. Ասլանեանի պաշտօնը
վաւերացնող Պատր. Կոնգակը եւ
ուրիշ յարակից գրաւթիւնները
կը պատրաստուին , սրպէս զի
Տ. Ներսէս եպ. Ժամ առաջ եր-
թայ իր պաշտօնատեղին :

Սուրհանդակ

ՆԲՈՒՍԱՂԻՄԻ Վանքին հաշո-
ւական ու ներքին գործերը քն-
նելու եւ խառն փողովոյ տեղե-
կադրելու պաշտօնով կազմուած
յանձնաժողովը Պատրիարքին
նախագահութեամբ իր առաջին
նրստը ըրաւ : Ինչպէս կերեւայ
խնդիրը շատ կնճռոտ է եւ պարտ-
քի մեծ գումար մը ծանրացած
է վանքին վրայ , այդ պարտքը
աւելի արգիւնքէ զեղծութեան
որոնց հեղինակները կերեւայ բա-
ւական վարպետ գտնուած են :

ԿՈՎԿԱՍԻ կառավարչապետը
նախորդ քաղաքապետը Տ. Իշ-
խանեանին եւ փաստաբան Նիկա-
զարեանին արգիւեր է Կովկաս
բնակիլ :

ԱՅՏԻՔ Հաղորդումն սոս ալբան Կիլիկիոյ
հայոց եւսն կապեթա պէտէիքն Կոնստնտնու-
օլսն ապոնէիքնիւր գեկոնմ. 15 ինչ պատար
պօրճարին Կոնստնտնու Կոնստնտնու
կապեթա պէտէիքն ալաւալը թաւեպիլ
մեկն մեզուր օլաւալը թաւեպիլ պու կիւնտն
իւսն իոնիլիք
Պուկարիւս վե Կոնստնտնու Կիլիկիոյ
լեւոնդար ինչն գեկոնմիւր իլիթալիսն
գատար պէտէիքնիւր :

Ի Թ Ք Ա Ր

ԱՐՄԵՆ ՇԻՏԱՆԵԱՆ

ԶԻԼԵԻ...

Գ.

« — Ա՛խ , չէ՛ . . . որովհետեւ աչքովս տեսայ
հօրս գնդակէ մը դաքնուելը , մօրս խողովակին
ու եղբորս չարաչար զլխատուիլը . . . ա՛լ ինչպէ՞ս
հաւատամ որ անոնցմէ մին կենդանի մնացած ըլլայ :
« — Ինձի նայէ՛ , աղջիկս , Աստուծոյ բարութիւնը
մեծ է . կը հաւատամ որ միւսած մը կրնայ կեն-
դանալու Սն :
« — Կը հաւատամ՝ . . . բա՛յց . . .
« — Ի՞նչ «բայց» :
« — Ըսել կուզեմ թէ՛ անկից ի վեր երեք չորս
տարի ըլլայ . . . եթէ կենդանի մնար հայրս , կը
թողո՞ւր զիս . . . հարկա՛ւ փնտռելով փնտռելով կը
գտնէր :
« — Աղէ՛կ , կնիքներդ թէ կենդանի ըլլար
հայրդ , փնտռելով փնտռելով մինչեւ հոս գար ու
պահանջէր ինչ որ յանձնէի քեզ , դուն ի՞նչ պիտի
ընէիր . . . արդեօք այս գեղեցիկ տունը , այս հը-
րաշաքեղ այգին ու մանուսնի վայելած երջանկու-
թիւնդ մէկդի պիտի թողնէիր՝ ցնցոտիներու մէջ
փաթկում մարդու մը ետեւէն երթալու համար :
Ըսէ՛ , պիտի մոռնայիր զիս , որ բոլոր խանդաղա-
տանքովս սիրած եմ քեզ . . . պիտի մոռնայիր կինս ,
որուն աչքին լոյսն եղած ես եւ որ առանց քեզի

չը կրնար ապրել , ճշմարտը յայտնէ՛ , ի՞նչ գիրք
պիտի բռնէիր :

« — Ի՞նչ ըսեմ . . . չը պիտի մոռնայի ձեզ , սա-
կայն չը պիտի լքէի նաեւ հայրս :
« — Ուրեմն կը թողնէիր այս տունը :
« — Ո՛հ , այո՛ , կը թողնէի :
« Այս անկեղծ ու սրաւիշտ խոստովանութեանը
վրայ , Վէլի Ազա չը կրցաւ խօսքը շարունակել ,
այլ չհրապոյն ճիգով մը բացադանեց .
« — Եկո՛ւր , բարեկա՛մ , եկո՛ւր զրկէ աղջիկդ . . .
« Դողացի՛ . . .
« Կիտտա՛մ , փղձկա՛մ ու ինքնիրմէս կրա՛մ դուրս
նետուեցայ ու հրեշտակիս փարեցայ :
« — Հա՛յրս . . . մրմնջեց աղջիկս :
« — Նաղենի՛կս . . . թոթովցի ես :
« Ու բոլոր ու ժողո՛ւս սեղմեցի զինքը կուրծքիս
վրայ : »
« Ո՛հ , ա՛լ չեմ կրնար նկարագրել :
« Մնացեալը յաջորդ նամակէս կրնաս հասկնալ :
Ընդունէ՛ յարգանքներս :
Բարեկա՛մ՝ ՌԷՍ ԵՄՐՈ ,
Յ. Գ. — Հասցէս Պարոն Միհրան Հայկազեան
Պահէ՛ Գարու , թիւ 15
(Թուրքիա) Կ. ՊՈԼԻՍ
Թանձնել՝ ՌԷՍ Եմրօյին :

Ե.

Անմիջապէս պատասխանելու փութացի : Ուրա-
խութիւնս կը խղզէր զիս :

Պ . . . 8 Հոկտ.

« Սիրելի բարեկա՛մ ,
« Ինչպէ՞ս յայտնեմ զպացած խնդրութիւնս . գրիչս
կը դողայ ու ես բառ մը չեմ գտնիր զայն արտա-
յայտելու :

« Ամենաբարին Սատուած քու քայլերդ առաջ-
նորդեց մինչեւ ա՛յն սեմը , ուր որդիդ , հոգիդ ու
բովանդակ էութեանդ կապուած հրեշտակ մը կը
մնար արցունքներու մէջ : Ու դուն՝ մահացու զըն-
դակէ մը , եղեռնական բանտէ մը , զարհուրելի վը-
տանգէ մը եւ միանգամայն քստմնելի թշուառու-
թենէ մը ետք , սիրելի աղջկանդ կարօտը կատնես .
ասիկա երանութիւններու ամենէն քաղցրն է :

« Մոռցի՛ր , մոռցի՛ր բոլոր ստառապանքներդ . . .
ա՛լ աշխարհք մոլի չէ՛՝ քեզի համար : Մերութեան
օրերուդ մէջ սիրասուն աղջկանդ խանդաղատանքով
ապրի՛ր : Անոր փայտը թո՛ղ հոգեւոյդ ճառագայթն
ըլլայ ու նայուածքը թո՛ղ սրտիդ զառնութիւնն ա-
նուշցունէ :

« Ո՛հ , նամակդ շարունակելու ժամանակ չէիր
ունեցեր , կը խնդրեմ որ չուշացունես . գրէ՛ , խիստ
չատ գրէ՛ . քու եղերական պատմութիւնդ բովան-
դակ հայութեան պատմութիւնն է :

(Շարունակելի)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Բուս Զարը Սուլթանա պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ Խառապ, Խառապ ճէտլէլինի գապուլ իթ-տիկինտէն տուլլը մէջնունիյէթ պէյան իթմիշ վէ Իքի տէվլէթ-լէր թարաֆընտան նասպ օլընա-ճագ Իքի գօմիսէրլէրին սէրմի-ֆէթիշ իլէ պիրլիքտէ չալըշմա-լարը ֆախտէլի օլաճաղընա Իւ-միւս կէսթէրմիշ տիր:

— Թիւրք հիւքիւմէթի միւս-տէթի տաքէրիյէ իչիւն Ենէնի նի-գամ լէթիթիպ իթտի: Նիգամի-լէրին միւստէթի 9 սէնէ օլուպ, 4 սէնէ սանճագ ալթընտա պու-լընաճագլար: Բէտիֆլէրին միւս-տէթի տաքէրիյէսի տախի 9 սէ-նէ օլուպ 2 սէնէսի մուսթաֆիք օլաճագլար:

— Սէլանիքտէն Բէյրըլէ վէ-րիլէն պիր թէլէկրաֆա նազա-րէն, կէչէն սալը կիւնիւ Ենէնի Բազարա Եագըն պուլընտան Սթէ-նիցատա տաքէր գըշլաճընտա հա-րիք գուհուր Խառապ, գըշլա մաշվ օլտըգտան մատա պիր չօգ ա-քէր Եանուպ լթէլէֆ օլմուշ վէ պիր լթագըմը տախի Եարէլէնմիշ տիր: Մախսուս ալթէշ վէրիլմիշ վանն օլընըյոր:

— Պիր պուլկար չէթէսի Նէվ-րիգօրա միւլթիսալը 2էրնօվա նամ քէօյիւն Զաֆիր Խամիտէ Բախսընը գաթլ իթտիքտէն սօնրա անըն ճէսէտիւնի բարէլէ-միշ օլտըլը Սթանպօլտան պիրտի-րիլըյոր:

— Գարբիլ Նորատունկեանըն զէվճէսիւն պիրինճի վէ գըլընա իքիւնճի ճէֆագաթ նիշանլարը Ինտա օլընտըլար:

— Թիւրք—Պուլկար սինօրը իւզէրինտէ 26 թապիսալար թա-միր ու ինչասը իչիւն իրատէ սուտուր իթմիշ տիր:

— Մաքէթնիս խառապընա նէ-գարէթ իթմէք մէմուրիյէթի իլէ միւքէլլէֆ օլաճագ Բուս վէ Աս-տրիալը Իքի մէմուրլար նասպ օլընտըլընը Իքի տէվլէթ Ելչի-լէրի Պապը Ալիյէ պիրտիթիլէր: Բուսիս թարաֆընտան ժէնէրալ գօնտուր Մ. Տէմէրիք վէ Աս-տրիա թարաֆընտան ժէնէրալ գօնտուր Մ. Միւլլէր նասպ օլըն-մըշլար տըր:

— Մաքէթնիս ժանտարմա-սընըն ումուսի գօմանտանըլը պիր իթալիալը ժէնէրալա Ինտ-լէ օլընաճագ տըր:

ԹԻԻՐՔԻԱՆԸՆ ԹԱԳՍԻՍԻ

Իթալիա գրալը Վիքթոր Լի-մանուէլին Լօնտրայա զիյարէթի միւնասիպէթլէ Բէսմի վէ նիմիւն-մի պէյանաթլար իւզրէ իթալիա

վէ ինկիլթէրա տէվլէթլէրի պէյ-նիտէ տուլթըլը վէ պաղը մէսէ-լէրէր իչիւն իթիւլաֆաթ հստու-լա կէլմիշ տիր: Էվրոքա ճէրի-տէլէրին զաննը իւզրէ, պու իթի-լաֆաթըն սէմէրէլէրի Եագընտա մէյտանա չըգաճագ: Ալման կա-զէթալարըն Լօնտրա մուքալիլէ-րինտէն ալմըշ օլտըգլարը մալի-մաթ Եկէր սահիհ Խալէր, մէգ-քիւր իթիւլաֆ թիւրքիւնըն Աթ-րիգա վէ Ասիա միւսթէվլէգաթը հագընտա ըմըշ: Քէգա Լօնտրա-տան վէ Բօմանտան վէրիլէն մա-լիւմաթ իւզրէ: Սիւրէա գըլթալը ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա պէյնի-տէ լթագիւր, վէ Թրապօլուսը իթալիայա լթէք իթմէք գալար լաշտըլըմըշ:

Պէրլին վէ Վիէննա կազէթա-լարը իչպու հալաթիսաթը լթէտ-գըգը նաշալա ալարագ, Լօն-տրատա գալաշլաշտըլըմըշ օլան մէգքիւր Բլան իլք պահարտան Էլլէլ մէվգըի իճրայա գօնրա-մագ տէյօրլար: Հէր հալտէ իլք պահարտա գուհուրը մէլհուշ օ-լան Մաքէթնիս իթիլալը տ-նըն իճրայա գօնրմատընա Եօլ աշաճագ կէօրիւնիյոր:

ՏՈՒՍԻՒԼԻ

Ենէնի ինթիսապ օլընմըշ օ-լան Առաջնորդըմը Գեյ. Տ. Ներոնէս Եպիսկոպոս Աօլանտան Եագըն կիւնտէ տուլլու Սօֆիայա վասըլ օլաճագ տըր:

Պուստան Էվլէլ Պատրիար-քական Փոխանորդ իւնվանը իլէ Պուլկարիայա կէլուպտէ քէնտի քէնտիսիւնի Առաջնորդ ինթիսապ իթտիքմէք իչիւն հէր պիր Էնթ-րիգայա իրթիքեապ իտէն Տ. Վահան վարդապետ Յակոբեան մէյուս օլմաթընտան հիտտէթլէ-նուպ, պու տէֆա Պատգամ. Ժո-ղովըն գալարը խիւաթընա օլա-րագ, ինթիսապ օլընտան գօմի-սինը մախսուսը մէմուրիլէթէ չաղըմագըլըն քէնտի քէնտի-սինէ ալուպ սաթմապտա վէ շէ-հիրլէրտէն կէօնտէրիլէն բարա-լարը տէրճէպ իթմէքտէ օլտըլը կազէթալարտա տէֆաթլէ Եագըլ-մըշ Իքէն, Էլան Եօլըլըլընտա տէվամ իթ մէքտէ վէ Ենէնի Առաջ-նորդըն Եօլ մէյաթիֆի իչիւն լթլանտան մէյուլաղտան պիր Բու-րա կէօնտէրմէքտէ տիր:

Վահան Վարդապետին պու հալի հէրքէսին իքրաճը մուճիպ օլտըլը կիպի, Նէրսէս Սրբալան տալի անա Բէսմի պիր մէք-թիւր գօմիսինը մախսուսը մէ-մուրիլէթէ տալէթ իթմէսինի վէ պու գօմիսինըն վասիթալը իլէ մուսթէլէտէ պուլընմատընը Էր իթմիշ տիր:

— Մաքէթնիսալը մուհաճիւր-լէրէ Խանէթէն հէր պիր խանէ-տէն պիրէր ֆրանք լթլանագ

իչիւն Սօֆիայա Խանէ Գօմիսի-օնը պիւլթիւն պէլէտիէ Բէյիլէ-րինէ տալէթնա մէլէր Եօլլամըշ տըր:

Ո Ր Ր Պ Ի Ա

Պիկրալ 26 Շոյեմ.

Պօրիս Սարաֆալ Եարըն պու-րատա պէթլէնիլիյոր: Սըրպ մէքթէպլիլէր պու մէհյուր գահ-րիմանը մուսթանթան սուրէթտէ գապուլ իթմէկ իչիւն գալար վէրտիլէր: Սարաֆալը գապուլ-իթմէք իչիւն գօմիսինը մախ-սուտան պիր Բօրիլարմ լթէթիպ օլընտը, անա Ելքալմէն լթէթիթ-վէ զիյաֆէթ վէրիլէճէք տիր:

Պիր թարաֆտան (Բուսիս) Սա-րաֆալ գալըն սուի գաթ լա-գը օլմագ շիւքհէսի իլէ, Պուլ-կարիստան քէնտի առաջլարըն-տան 20 քիշի պուրայա կէլտիլէր անը մուհաթագ իթմէք իչիւն Պիտան մատա պուրանըն զագ-թիէ իտալէսի օ մագսէտլէ լթէտ-պիրլէր իթ լիսալ իթտի:

Բազալ կիւնիւ Մաքէթնիսա իչիւն պիր միթիլիկ լթէճէ. Բիւ-լտէճէկիւնտէն Սարաֆալ օ կիւնէ գատար պուրատա գապուլ քէն-տիսի տախի նաթգ իրատ իտէ-ճէք զանն օլընըյոր:

Ի Ո Ի Ս Ի Ա

Բրէնս Կալիցիինի խաթալըլը Էլան լթէլիքէլի գաֆաթընտա-քի Եարէտէն մատա Էնսէսինտէ տախի իւթէնէթ հասըլ օլմուշ տըր: Ենթթ լթապիպ հէր կիւն հէր սաաթ անը լթէտալիէ ուգ-րաշիյօրլար: Նէսպէթի վէ ըգտը-րապը ֆէվլէլալտէ տիր: Նալըլը 75 տէն 68 արատընտա օլտըլը լթապիլէրին իլան իթտիթիթ-լէրի պիւլթէնտէն անլաշըլը-յօր:

Ֆ Ր Ա Ն Ս Ա

Վիւքէլա Բէյիսի Մ. Գօմպըն լթալէպի իւզէրինէ, Ֆրանսանըն 78 վիլայէթլէրինտէն Բարիլէ կէօնտէրիլէն Բարլթլարտան անլաշըլմըշ տըր քի, Բուհպանլա-րըն իտալէսի ալթընտա պուլը-նան մէքթէպլէրտէն 18 ալ զալ-ֆընտա 10,049 ը գաթամըշ տըր: Վէ շիմտի աշըգ օլան 1058 Էր-քէկ մէքթէպլէրինտէն 597 սինի տէր հալ գաթալագ իչիւն միւշ-քիւլաթ Եօգ տըր: Եթիլէրլէրի իչիւն իտէ շալիլար Էրի հիւքիւ-մէթ մէքթէպլէրինէ ըլըշտըր-մագ վէ Եալիստ Ենէնի մէքթէպ-լէր լթէսիս իթմէք իգթիլա իտէյօր: Քէգա Էլքէվմ ա-շըգ օլան 1822 գըլ մէքթէպ-լէրինտէն 998 ի տէր հալ գա-րանապիլէճէք վէ միւլթէպագիսի իչիւն տախի Ենէնի հիւքիւմէթ մէքթէպլէրի աշագ լալըմ կէլէ-ճէք:

Նիհայէթ Ֆրանսանըն հիւքիւ-մէթի հաղըրէսի պիւլթիւն Բա-հիպլէրի հօճալըգտան գաթիլէն մէնն իթմէք մագսէտիւնտէ տիր:

Մ Ի Ի Թ Է Ն Է Վ Վ Ի Թ Է

Պիր ինկիլիկ գատըն խամիսի կիլլի լթալթմագ շարթը իլէ 50,000 լիւրա Ինտա իթտի Լօն-տրա տարիւլիինտընա (համալ-սարան):

— Մ. Ամբրիկա հիւքիւմէթի-նին նէշը իթտիկի Բարթթ պու սէնէ բաւուգ մահսուլընը իգ-թիլալընտան Էքսիկ կէսթէրտի. Եու սէպէպլէ Լըվըրբուլ, Ման-չէսթըր, Պէրլին պօրալարընտա ֆէվլալտտէ պիր լթէլաշ վէ խա-հիշ հիւքմ իթտի: Գահիլէտէ տախի բաւուգ ֆիլաթը տըրթտը:

— Ամբրիկատա գալագալը պիր միլիօնիսթ տիկէր պիր շալսըն գալաղընը սաթլըն ալմըշ օլմագ-լէ, Տօք. Նէլտընըն լթէթիթիպի իւզրէ 12 կիւն Կան Եանա վէ գալագ գալագա Եաթմըգտան սօնրա, միլիօնիսթ նաթիւրէլ գալագ սահիպի օլմուշ վէ կէ-զինմէքտէ իմիշ: Եթիլէր շալս գալագալը գալըլ իտէտէ, Եա-գըն կիւնտէ խաթաճանէտէն չըգուպ, ալմըշ օլտըլը պէտէլ ագճէ իլէ իսթիգալընը լթէթիլ իթմիշ օլաճագ տըր: Պու զարիպ ու Նէվիճատ օքէրասիօն հէր քէսի պէհագիւն լթաճուպտա պըրագ-մըշ տըր:

Ա Գ Ո Ա Ի Շ Ա Ր Գ

Մանչուրիատա Զինիլէր վէ Բուսլար պէյնիտէ խառապէթ կիւն պէ կիւն ալթմագտա օլուպ, կէչէն հաթիթա պիր գաշ միւսա-տէմէ վուգու պուլտը: Թանկուգ լթապիլ օլընտան գապիլէ Բուս տաքէրլէրի իլէ խալըլ ճէնկլէշ-տիքտէն սօնրա տաղըլմըշլար տըր:

— Ճաթօն վէ Բուսիս պէյնիտէ ճէրիեան իթմէքտէ օլան միւ-զէքէրէնին նէթիճէի գաթիլէսի Էլան անլաշըլմատը:

— Զին տէվլէթի տաքէր լթա-լալագտա տըր:

Ս Ր Ա Ն «Ս Ա Է Տ Ի Ն Է Ն Ի Է»

Մ Ն Ա Ք Բ Ա Ր Ե Ա Ի

Վաղը, կիւրակէ Երեկոյ, ըստ լընդ-րա աջ թատերասիրաց «ՆԱՏԵԾՏԱ» խուլթը միւճա պատրաստուած պիտի ներկայացնէ:

Ա Յ Տ Ա

Ողբերգութիւն 5 արարուած Զարգարուն տեսարաններով և պա-րերով:

Երգեր և Պարեր Օր. Ռէքէկայի և Օլկայի կողմանէ. Խիստ ծիծաղա-շարժ գաւեշտ մը

Одосовища Е. Драгулево

печат. „Ваншность“ — Варна,